

Motion till riksdagen

1986/87:Jo 63

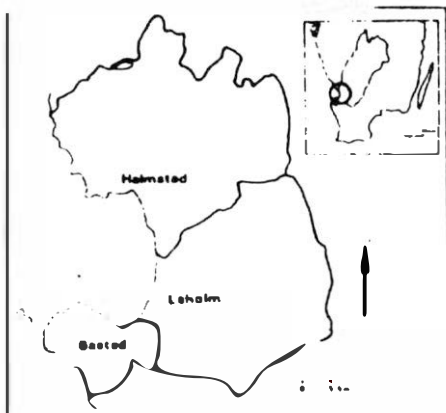
Ivar Franzén m.fl. (c, m)

Åtgärdsprogram för havsmiljön

Länsstyrelsen i Hallands län har utarbetat ett åtgärdsprogram för Laholmsbukten. I detta sägs bl. a.:

Övergödningen av Laholmsbukten fordrar kraftfulla insatser. Växtnärings-
tillförseln från olika källor måste minskas. De viktigaste åtgärderna är:

- ☐ Utbyggnad av de största avloppsreningsverken för minst 90 % reduktion av fosfor och 80 % reduktion av kväve
- ☐ Anpassning av relationen djurantal – spridningsareal för stallgödsel
- ☐ Miljömässig anpassning av jordbruksdriften inom företagsekonomiska ramar
- ☐ Förbättrad stallgödselhantering och övergång till spridning av stallgödseln i vårbruket eller i växande gröda
- ☐ Odling av mellangröda efter stråsäd och tidig potatis.

Åtgärderna bedöms kunna minska kvävebelastningen från området med ca 25 % till en årlig kostnad av 12–20 mkr. Åtgärderna kan emellertid inte genomföras utan statligt stöd. Detta är huvuddragen i det åtgärdsförslag som arbetsgruppen redovisar.

Vi bedömer det angeläget att det av länsstyrelsen föreslagna åtgärdsprogrammet snarast kan genomföras och att nödvändiga statliga medel ställs till förfogande.

Föreslagna åtgärder är dock inte tillräckliga för att Laholmsbukten skall tillfriskna.

Vi skall i denna motion beröra några av de ytterligare åtgärder "på land" som är viktiga för att långsiktigt åstadkomma en tillfredsställande havsmiljö.

Vall och energiskog

Mot. 1986/87

Jo763

Den socialdemokratiska jordbrukspolitiken har drivit fram ett starkt specialiserat jordbruk med betydande insatser av konstgödsel och växtskyddsmedel. Vallodlingen har starkt begränsats. På speciellt lätta jordar och vid stora regnmängder har det medfört ett ökat kväveläckage.

Det är i första hand en ökad vallodling och möjligen också energiskog som kan medverka till att i betydande omfattning minska kväveläckaget från jordbruksmarken.

För att öka vallodlingen krävs alternativ användning av skörden. En intressant gröda är lucern. Genom att den är kvävefixerande, kräver den inte någon kvävegödsling. Den förbättrar jordbruksstrukturen och har ett betydande förfruktsvärde.

Alternativ användning är energiproduktion och fiberråvara för massaindustrin. Energin tas till vara genom metanjäsning och en gas mycket lik naturgas erhålls. Det pågår försök med att utnyttja lucernens fibrer för massatillverkning. Om dessa försök ger ett positivt resultat, kan massa- och pappersindustrin få ett värdefullt råvarutillskott. Som restprodukt när energi och fibrer tagits till vara, erhålls ett näringsrikt rötslam, som kan ersätta konstgödsel och därtill medverka till att förbättra markens humushalt och biologiska liv.

Energiskog har samma positiva egenskaper för att minska kväveläckaget som flerårig vall. Energiskogen kan också med viss fördel odlas i fuktiga lägen och detta kan i vissa fall vara ett extra plus.

Det är viktigt att såväl ökad vallodling som energiskog i första hand lokaliseras till kustnära och goda jordbruksmarker.

Det är också viktigt att skapa realistiska alternativ till intensiv spannmålsodling och därmed medverka till att animalieproduktionen i skogs- och mellanbygder – där den ur bl. a. havsmiljösynpunkt passar bäst – inte konkurreras ut av slättbygden.

Vi bedömer det angeläget att snarast skapa förutsättningar för en ökad vallodling (lucernodling) och energiskog i speciellt södra Halland. Den ökade vallodlingen kan förslagsvis stimuleras på samma sätt som nu sker om åker läggs i träda. Träda är ur miljösynpunkt en olämplig åtgärd.

Kalkning av skogsmark

Halland är ett av de län som drabbas hårdast av utifrån kommande försurande luftföroreningar. Skogsskadorna på grund av luftföroreningar och försurning är omfattande. På flera platser börjar skogsmarkens pH-värde nå så låga värden att drastiska försämringar av markens kemi och biologi kan förväntas. Eftersom skogsmarken utgör en betydande del av de nederbördsområden som avvattnas till Laholmsbukten, kommer dessa drastiska skogsmarksförändringar inte bara att medföra mycket svåra skador på skogen utan också negativt påverka havsmiljön.

Experternas bedömning av värdet att kalka skogsmark har varit delad. Sannolikt innebär kalkningen kortsiktigt en viss minskad tillväxt men kan vara en nödvändighet för att undvika katastrof vid alltför låga pH-värden.

Vår bedömning är att det är nödvändigt att snarast få till stånd betydande (fullskaleförsök med) kalkning av skogsmark i utsatta försurningslägen. Detta kräver ett ekonomiskt stöd.

Mot. 1986/87
Jo763

Minskade utsläpp till luften

Att vi i denna motion tar upp angelägna åtgärder för att förbättra nyttjandet av vår jordbruks- och skogsmark, innebär inte att vi bortser från de grundläggande problemen med alltför stora utsläpp av bl. a. kväve och svavel till luften som resulterar i omfattande atmosfäriska nedfall. Minskade skadliga utsläpp från motorfordon, värmeproduktion och industri är och förblir en grundförutsättning för ett framgångsrikt miljöarbete.

Hemställan

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställer vi
att riksdagen beslutar att som sin mening ge regeringen till känna
vad som i motionen anförts om ett utvidgat åtgärdsprogram för att
förbättra havsmiljön i bl. a. Laholmsbukten.

Stockholm den 27 januari 1987

Ivar Franzén (c)

Sven Eric Lorentzon (m)

Rolf Kenneryd (c)